

Министър Никола Селакович бе на официално посещение в България

стр. 3

Специални лични карти за
лица от български произход

стр. 2

Задължителен PCR тест
за влизане в България

Сърбия получи 1
милион ваксини

стр. 4

Ново ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ **Братство**

ISSN 2466-4707

novo.bratstvo.rs

ГОДИНА V • БРОЙ 100 • 29 януари 2021 година • Безплатен екземпляр • Основател: НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЯ

Богоявленски водосвет и ритуали по изваждането на кръста от студената Драговищица

стр. 5

ДНЕС ПРАЗНУВАМЕ ИЗЛИЗАНЕТО НА 100-ТИЯ БРОЙ НА ВЕСТНИКА

Вестникът на българското малцинство в Сърбия „Ново Братство“ днес отбелязва един малък юбилей - излизането на 100-тия си брой. Макар че не се печата на най-добрата хартия и няма най-модерния дизайн, ние сме щастливи, уважаеми читатели, че ни разпознахте като малцинствен бранд.

С десетките отпечатани страници 100-те номера за някои са малко, за някои много, но са част от нашата история. Да бъдем честни, освен юбилей, който „никой“ не забеляза, ние и няма как да празнуваме.

Малцинствените вестници едва оцеляват, дълго време няма пари дори и за най-бедните хонорари, а публикуването на всеки следващ брой е истински подвиг.

Въпреки многобройните финансови и комуникационни затруднения, вестник „Ново Братство“ успява да стигне до читателите си. Най-голямата заслуга за това принадлежи на Националния съвет на българското малцинство, на председателя му Стефан Стойков и особено на кмета на Босилеград Владимир Захариев.

Нека си пожелаем честит юбилей и дано продължаваме да изброяваме още много броеве на вестника ни и да честваме нови юбилеи!

С. Бойкова

Посещението на сръбския външен министър Никола Селакович на България е първото официално двустранно посещение на ниво външни министри от 2014 година насам. Селакович прие подарък от премиера Бойко Борисов, който да връчи на президента Александър Вучич. Става дума за картина, запечатала момент от стартирането на строежа на газопровода „Балкански поток“. Произведението е дело на художника Симеон Кръстев и е изпратено по протоколен път, като спомен от посещението на Александър Вучич през юни миналата година в България.

С. Дж.

ИНТЕГРИРА МУЛТИКУЛТУРАЛНОТО РАЗВИТИЕ МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ

Портал
far.rs

MULTIMEDIJALNI INTERNET PORTAL
NA BUGARSKOM I SRPSKOM JEZIKU

FAR

ФАР

MULTIMEDIJEN PORTAL
NA BULGARSKI I SRPSKI JEZIK

Специални лични карти за лица от български произход

До лятото започва изграждането на газовия интерконектор Ниш –Димитровград

Почти 100 милиона души по света са заразени с Ковид-19

Български депутат посети КИЦ „Цариброд” и донесе подаръци

Задължителен PCR тест за влизане в България

Българите зад граница могат да заявят желанието си за гласуване чрез заявление

С.Дж.

Министър Никола Селакович бе на официално посещение в България

Министърът на външните работи на Република Сърбия Никола Селакович миналата седмица бе на официално посещение в Република България. Освен разговорите с външния министър и вицепремиер на Р. България Екатерина Захариева, по чиято покана е бил на посещение, той проведе срещи и с премиера Бойко Борисов и президента Румен Радев. Медиите предадоха, че на срещите са били обсъдени напредъкът в двустранните отношения и планове за подобряване на всички форми на сътрудничество - съвместни инфраструктурни проекти и икономическо сътрудничество, теми свързани с българското национално малцинство в Сърбия и присъединяването на Сърбия към ЕС.

По време на разговорите между външните министри на Сърбия и България Никола Селакович и Екатерина Захариева е било обсъдено сътрудничеството между двете държави в областта на инфраструктурни проекти, енергетиката и туризма.

„Свързани сме от векове, имаме близки и прагматични отношения. Успяваме да реализираме важни инфраструктурни проекти, които са съществени за целия регион. Фактът, че дори във времена на КОВИД-19 успяваме да запазим динамиката на отношенията, показва колко е искрено нашето приятелство“, заяви министър Захариева.

Отличните лични отношения между президента на Сърбия Александър Вучич и министър-председателя на България са от голямо значение за двустранното сътрудничество между двете страни, което обаче трябва да се засили чрез политически диалог на ниво външни министри.

Селакович и Захариева очертаха туризма като един от най-перспективните сектори, като увеличаването броя на посещенията от двете страни на границата през последните години предполага осигуряване на добра инфраструктура. Завършването на магистралата от София до границата със Сърбия до края на годината, както и откриването на нови ГКПП ще са ключови в това отношение. Те се договориха да активизират работата по изграждане на още един ГКПП.

Без изтъкната и взаимната помощ, която са си оказали двете страни. България е успяла да осигури висококачествени защитни облекла за лекари в съседната държава, а Сърбия е съдействала на българските граждани да преминат през територията ѝ и да стигнат до домовете си.

„България ще продължи за подпомага Сърбия, включително по линия на официалната си помощ за развитие“, увери министър Захариева и добави, че през последните четири години България е предоставила 2,5 милиона лева за различни проекти в Сърбия и че за тази година е предвидено безвъзмездно финансиране на 8 проекта с около 435 000 лева.

финансовата подкрепа от страна на ЕС за страните от Западните Балкани, за да се отговори на непосредствените нужди от медицинско оборудване и за социалното и икономическо възстановяване.

Обсъдени са ключови за двете страни проекти като автомагистрала „Европа“ и „Балкански поток“, както и изграждането на интерконектора България - Сърбия, който ще даде възможност

пазари“, заяви президентът Румен Радев, който заедно с вицепрезидента Илияна Йотова, се срещна с министър Селакович.

Президентът Радев и вицепрезидентът Йотова определиха първото посещение на сръбски външен министър в България след 2014 г., като знак, че новото сръбско правителство поставя високо в своите приоритети развитието на добро-

Министър Селакович започна официалното си посещение в България с посещение на църквата „Света Неделя“ в София, където се поклони пред мощите на свети цар Милутин и разговаря с генералния секретар на Светия синод на Българската православна църква епископ Герасим.

Тема на разговорите е било и българското национално малцинство в Сърбия, което, както изтъкнала министър Захариева, „наистина е мост и стимул за нашите отношения“. Тя подчерта необходимостта българите в Сърбия да имат пълен достъп и условия чрез осигуряване на учебници за изучаване на майчиния си език. Никола Селакович увери, че Сърбия прави всичко възможно и ще работи за максимална защита на правата на българското национално малцинство. „Заинтересовани сме да си сътрудничим във всички аспекти по отношение на статута на българското национално малцинство“, каза той.

Селакович благодари на Екатерина Захариева за последователната българска подкрепа по пътя на Сърбия към Европейския съюз. Те се договориха и да бъдат активизирани контактите между България и Сърбия на институционално ниво, като бъдат организирани и политически консултации между двете министерства, каквито не е имало от 2015 г.

Премиерът Бойко Борисов изтъкна по време на срещата му с министър Селакович, че „отношенията между България и Сърбия винаги са били приятелски и прагматични, а в условията на пандемията от коронавирус станаха още по-динамични“, като припомни помощта, която България предостави на Сърбия още в началото на разпространението на вируса - медицински защитни облекла за многократно ползване, необходими на медицинския персонал за борбата с вируса. Борисов посочи и

Сърбия да получава втечен природен газ от терминала в Александрополис, където България участва с 20 %. Дватама събеседници се съгласили, че тези проекти са от изключително значение за свързаността и инфраструктурното и енергийното сътрудничество между България и Сърбия, както и за региона и Европа.

Министър-председателят Борисов припомни, че само преди няколко месеца лично запознал сръбския президент Александър Вучич с ускорената реализация на магистралата Европа и на „Балкански поток“ и посочи, че регионалното сътрудничество във всички сфери остава крайгълния камък по пътя към постигане на мир, стабилност и просперитет за Западните Балкани.

По време на срещата беше отбелязана и българската подкрепа за европейския път на Сърбия. България винаги е помагала и ще продължи да подкрепя всички свои съседи в името на социалния и икономическия просперитет на народите в региона, посочи премиерът Борисов.

Министър Селакович бе приет и от президента Румен Радев

„България и Сърбия трябва да насърчат взаимните инвестиции и икономическото партньорство в сфери с висока добавена стойност като информационните технологии. Време е икономическият обмен да надхвърли търговията и да работим за създаването на съвместни производства и износ на трети

съседството и сътрудничеството между България и Сърбия. Визитата е знак и за взаимния ангажимент към ускоряване на работата по изграждане на транспортната и енергийната инфраструктура, която свързва двете държави и създава по-добри възможности за бизнеса.

Министър Селакович отчете доброто икономическо сътрудничество между България и Сърбия, което се базира най-вече върху резултатите в търговията. „През 2019 г. нашият стокообмен надмина 1 млрд. евро, но през миналата година, засегната от коронавируса, стокообменът беше в размер на 870 млн. за първите 10 месеца. Трябва да търсим начини да го увеличим“, посочи министър Селакович.

Президентът Радев потвърди подкрепата на България за европейската интеграция на Сърбия към ЕС. По време на срещата той оцени високо поетия ангажимент от страна на президента Вучич по време на визитата му в Сърбия през юни 2018 г., както и предприетите действия за своевременно разрешаване на проблемите пред българското национално малцинство в Сърбия - увеличаване на средствата за медиите, които излъчват съдържания на български език, въпроса за окончателния на женските фамилии имена, благоустрояване на районите, в които компактно живеят българи. Вицепрезидентът Илияна Йотова изрази очакване и за своевременно разрешаване на въпросите за обучението на български език.

П.Л.Р.

Румен Радев благодари на Александър Вучич за отношението към българското малцинство

Българската агенция БТА съобщи, че президентът Радев е посочил, че създаването и поддържането на всички необходими условия за българското национално малцинство ще помогне на Сърбия да „заслужи интеграция в Европейския съюз“.

Българският държавен глава изрази благодарност към президента на Сърбия Александър Вучич за изпълнението на задълженията към българското национално малцинство, които той пое по време на официалното му посещение в Сърбия - регистрация на женските фамилии имена, увеличено финансиране на медиите и развитие на региона, в който българското малцинство живее.

Сръбският министър на външните работи Никола Селакович, който неотдавна бе на официално посещение в София, благодари на България за

подкрепата на процеса на присъединяване на Сърбия към ЕС. Въпреки че той посочи, че двете страни имат добро икономическо сътрудничество, добави, че взаимната търговия трябва да бъде увеличена, тъй като стойността ѝ е спаднала до 870 милиона евро през миналата година от 1, 04 милиарда евро през 2019 година.

Селакович посочи възможността за разширяване на свободната зона Пирот до Бабушница и Димитровград, обитавани предимно от българското национално малцинство.

В София Селакович разговаря и с премиера Бойко Борисов и външния министър Екатерина Захариева за укрепване на сътрудничеството, подкрепа за Сърбия по пътя към ЕС и позицията на българското малцинство в Сърбия.

С.Дж.

Ваксината на «Модерна» стана втората срещу COVID-19, одобрена от ЕС

Здравният министър на Р България Костадин Ангелов заяви по време на парламентарния контрол, че около 2 милиона българи ще бъдат ваксинирани до края на годината. Центрове за масово ваксиниране са в ход и подготовка.

От фирмата „Пфайзер“ България ще получи приблизително 3,9 милиона дози, с които ще бъдат ваксинирани приблизително 2 милиона български граждани. Министър Ангелов заяви, че са изпратени писма до всички общопрактикуващи лекари и че се подготвя и общата имунизация на населението. На въпроса възможно ли е България да купи и от ваксината на Русия, здравният министър отговори, че ако има нужда от още ваксини срещу Ковид 19, здравното министерство ще потърси производител и извън ЕС със нужни сертификати. Нужните сертификати подразбират документите за ваксината да са оценени като безопасни и ефикасни от страна на Европейската агенция по лекарствата и одобрени от Еврокомисията.

Главният здравен инспектор на Р България Ангел Кунчев съобщи, че се обсъжда начин да се въведат документи, които ще се издават на хората, преболели вече Ковид 19 и са с необходимия имунитет. Целта е този документ да бъде валиден като доказателство не

само в България, но и пред властите от различни страни. Още няма назначен срок кога може да стане това.

Освен ваксината на Пфайзер/БиоНтек, одобрена за употреба в Европейския съюз е и ваксината на американската компания „Модерна“, която на 6 януари бе приета и одобрена за безопасна употреба. Първата пратка от 2 000 ваксини на тази компания вече е пристигнала в България.

По думите на Ангелов масовата ваксинация в България се очаква да започне в края на февруари или началото на март, когато ще бъдат налични достатъчно ваксини. Първи в този етап на имунизирването ще бъдат възрастните хора.

Вече имаше 2 доставки на ваксини в България, като първата от почти 10 000 дози пристигна на 26 декември и позволи стартирането на имунизацията на 27 декември. Втората пратка от 25 000 дози пристигна на 4 януари. На 9 януари България получи и 2 400 дози от ваксината на „Модерна“.

Възможно е около средата на февруари в България да пристигнат и дози от трета ваксина - препаратът на АстраЗенека, който скоро ще получи одобрение от Европейската агенция по лекарствата.

С.Дж.

Сърбия получи 1 милион ваксини

Имунизацията срещу Ковид 19 в Сърбия започна на 24 декември миналата година с ваксината на компанията „Пфайзер“. На 31 декември Агенцията по лекарствата на Сърбия разреши прилагането на руската ваксина «Спутник V» и от 6 януари започна ваксинирането с нея. Досега са пристигнали 2,4 хиляди дози от руската ваксина, а в края на януари се очакват по-големи доставки. Сърбия и Беларус са единствените европейски държави, които използват руската ваксина. Тя не е одобрена от Европейската агенция по лекарства, нито от Световната здравна организация.

Миналата седмица Сърбия получи 1 милион дози от ваксините на „Синофарм“, Китай. Самолетът с ваксините беше церемониално посрещнат от

президента Александър Вучич и посланиката на Китай в Белград Чен Бо.

«Ние помолихме президента на КНР Си Цзинпин и китайците ни представиха най-крупната досега партида ваксини. Това е нещо невероятно, което означава много за Сърбия», заяви Вучич. Сърбия е първата европейска страна, която използва китайската ваксина срещу Ковид 19. Китай одобри ваксината в края на миналата година. Тя е разработена от местната държавна фармацевтична компания „Синофарм“ и по данни на Института за биологични продукти в Пекин китайската ваксина има ефективност 79,34%. Първият имунизиран с ваксината на Синофарм в Сърбия стана здравният министър Златибор Лончар.

С.Дж.

Босилеградска община изготви „Указание за инвеститори“

„Лукарата“ ще бъде представена на чуждестранни бизнесмени

С цел представянето на Босилеградската добра инвестиционна дестинация, общината, в сътрудничество с Центъра за развитие на Ябланишки и Пчински окръг и представители на организацията „Link up Serbia“, изготви „Указание за инвеститори“, в което са подробно представени потенциалите и възможностите за бъдещи инвестиции в цеховете „Кобос“, „Чорапара“ и „Лукара“. Тези фабрики са собственост на Община Босилеград.

„Въз основа на препоръките от страна на представители на „Link up Serbia“, които смятат, че бившият обществен завод за преработка на овоци и зеленчуци, т. нар. „Лукара“, има най-голям потенциал за привличане на чуждестранни инвеститори, в момента разработваме и отделен документ за инвестиционните възможности в този цех“, казва Даниел Миланов, член на Общинския съвет и ръководител по проекта. Той изтъква, че в „Лукарата, веднага може да се задвижи производството на сушени плодове и зеленчуци, както и преработката на лечебни билки, защото Босилеградско е район, подходящ за отглеждане на такива растения“. Миланов пояснява, че представителите на „Link up Serbia“ са проявили желание да съдействат на общината за представянето на

цеха на „Лукарата“ пред сръбски и други бизнесмени в Германия, Австрия, Швейцария и други страни от Западна Европа.

„Лукарата“ разполага с отделни халета за сушене и преработка на плодове и зеленчуци, опаковане на продукцията, складове за суровини и за готови продукти, лаборатория... Част от обектите и двора в момента се ползват от Публичното предприятие за строителни площи и пътища, но то ще ги освободи доколкото се намери инвеститор. Около самия цех по-миналата година бе прокарана нова улица, която цеха свързва директно с останалите фабрики в индустриалната зона.

Миланов уточни и че съгласно решението на Общинската скупщина, общината може да дава под наем стопанските обекти, които са нейна собственост.

Кметът Владимир Захариев посочва, че приоритет на общината е икономическото ѝ развитие, а изготвеното „Указание за инвеститори“ дава възможност на всички потенциални инвеститори да се запознаят с нашите стопански потенциали, включително и с добрите условия и възможности, които предлага „Лукарата“. „Призовавам всички заинтересовани бизнесмени да инвестират в нашата община“, подчерта той.

П.Л.Р.

Босилеград

Вторият учебен срок продължава по същия модел от септември

Както във всички училища в Сърбия и за учениците в основното училище и гимназията в Босилеградско вторият учебен срок започна по същия модел, както и първото полугодие, при строго спазване на противоепидемичните мерки за защита от разпространението на коронавируса.

Учениците от централното и подведомствените основни училища в селата следят уроците присъствено. Децата от началните класове са на училище от 8 до 11 часа, докато за учениците от пети до осми клас учебните занятия започват в 11 ч и 30 мин.

В гимназията учебните занятия се организирани в комбинация -

присъствено и онлайн, така че една седмица ходят на училище, а една се учат дистанционно. Първата седмица присъствено се учеха третокласниците и четвъртокласниците, докато учениците от първи и втори клас следяха уроците онлайн.

Часовете и в двете училища продължават по половин час. За всички ученици маските са задължителни при влизане, а по време на часовете могат да ги свалят. Всички преподаватели и други служители също са длъжни постоянно да носят маски по време на престоя си в училището.

П.Л.Р.

Министерството на културата и информирането на Р
Сърбия

Конкурс за съфинансиране на медийни съдържания на езиците на националните малцинства

Министерството на културата и информирането на Република Сърбия на 16-ти януари обяви конкурс за съфинансиране на проекти за създаване на медийни съдържания на езиците на националните малцинства през 2021 година.

Конкурсът ще продължи до 12-ти февруари, а за тази цел ще бъдат отделени 41 милина динара. Минималният размер на средствата, които могат да бъдат одобрени по един проект е 400 хиляди динара, а максималният - 1 милион динара.

И тази година в конкурса нямат право да участват издатели, които се финансират от публични приходи. Всеки участник в конкурса може да кандидатства само с един проект и то за средства, които възлизат до 80% от стойността му.

Право на участие в конкурса имат издатели, чиито медии са вписани в Регистъра на медиите при Агенцията за търговски регистри в съответствие със Закона за обществената информация и медиите. В конкурса могат да кандидатстват и юридически лица, занимаващи се с производство на медийни съдържания, доколкото предоставят доказателство, че съфинансираното медийно съдържание ще бъде реализирано чрез медия, регистрирана в медийния Регистър.

Решението за избор на проекти, които ще бъдат финансирани по тази програма, ще бъде взето не по-късно от 90 дни след датата на приключване на конкурса. Подробна информация относно медийните конкурси може да бъде намерена на официалния сайт на Министерството на културата и информ-

мирането на Република Сърбия: www.kultura.gov.rs/cyt/konkursi.

Освен за съфинансиране на проекти за създаване на медийни съдържания на езиците на националните малцинства Министерството на културата и информирането обяви още няколко конкурса за проекти в областта на обществената информация за 2021 г.

П.Л.Р.

В царибродския Здравен дом

Започна масовото ваксиниране срещу COVID-19

В царибродския Здравен дом на 20 януари започна ваксинирането на населението срещу COVID-19. Гражданите се ваксинират с китайската ваксина, чийто производител е фирмата „Синофарм“.

През първия ден бяха ваксинирани 60-ина души, през втория – 55 и т.н. Със същата ваксина се ваксинираха и определен брой медици в Здравния дом.

Имунизация с китайската ваксина си направиха 40-ина заети и ползващи услугите в местния Дом за стари и пенсионери.

Б.Д.

Кампанията „Да бъдем повече“ в Цариброд

Ще се проведе за 10-и пореден път

В Цариброд в края на този месец за 10-и юбилеен път ще се проведе кампанията „Да бъдем повече“. Както е известно, провежда се от Патронажната служба към царибродския Здравен дом под патронаж на Община Цариброд.

В съответствие с установената традиция организаторите пак ще публикуват календар с образите на всички деца, родени през миналата година в Царибродския край. А те са общо 39, съответно 21 по-малко в сравнение с миналата година. Както беше и досега, календарът няма да е с определена цена, а всички граждани на общината, които искат да го имат в дома си, ще заплатят сума според възможностите си.

Положителната тенденция на увеличаването броя на бебетата в Царибродския край, която продължи няколко поредни години, през 2020 г. спря.

Спадът на новородените бе драстичен. „Алфата и омегата“ на кампанията, патронажната сестра Сузана Милева в изявление за местната телевизия сподели, че сведението за броя на новородените деца през миналата година в Царибродско би трябвало да представлява сигнал, че условията за живот на всички граждани на общината в бъдеще трябва да стават все по-добри с цел броят на бебетата отново да започне да се увеличава. Милева сподели, че всички родители на родените през 2020 година бебета радушно са откликнали на поканата образите на чадата им да бъдат отпечатани в календара.

Финалната проява на кампанията „Да бъдем повече“ ще бъде проведена тези дни.

Б. Димитров

На Богоявление в Босилеградско

Богоявленски водосвет и ритуали по изваждането на кръста от студената Драговищица

Въпреки епидемичната обстановка и изключително ниските температури и тази година в Босилеградско бе спазена традицията на честването на големия християнски празник Богоявление.

Ритуалът по хвърляне и изваждане на Богоявленския кръст от Драговищица при някогашната бензиностанция в Босилеград представлява изключителна атракция, на която и този път присъстваха голям брой граждани. В надпреварата взеха участие чак деветнадесет смели младежи, а късметът бе на страната на 17-годишния ученик в трети клас в местната гимназия Дарко Димитров, който успя първ да стигне до осветения кръст. И преди две години Дарко бе победител в състезанието по изваждането на кръста.

И този път на всички участници общината и Спортният съюз подариха медали, а Църковната община Босилеград за победителя осигури и парична награда.

Преди традиционното изваждане на кръста, сутринта в църквата „Рождество на Пресвета Богородица“ в града протоерей Зоран Стоянов отслужи Света Литургия и извърши Велик Богоявленски водосвет в църковния двор. През целия ден вярващите идваха на църква и си взимаха от осветената вода за вкъщи.

С цел спазване на противоепидемичните мерки за борба с коронавируса тази

година в Босилеград изостана литийното шествие по централните градски улици.

Празникът тържествено бе отпразнуван и в няколко села в общината.

Празничната литургия и Великия Богоявленски водосвет в райчиловската църква „Възнесение Господне“ отслужи отец Бранимир Йованович. Ритуалът също продължи с хвърляне и изваждане на осветения кръст от Драговищица, където в състезанието участваха шестима смелчаги. Победител стана Данило Васев, ученик в осми клас в основното училище, на когото църквата подари осветена икона. Сутринта преди традиционните ритуали в райчиловската църква отец Бранимир Йованович извърши две кръщенета.

В храма „Възнесение Господне“ в Долна Любата, след богослужението и освещаването на водата, се състоя традиционното парично наддаване за изваждане на кръста от осветената вода в котела, а кръста извади местният младеж Даниел Миланов.

Богоявленски водосвет е имало и в църквата „Света Петка“ в с. Рибарци.

И тази година в навечерието на празника Богоявление протоерей Зоран Стоянов отслужи вечерни богослужения и извърши Богоявленски водосвет в горнолисинската църква „Свети пророк Илия“ и в църквата „Свети Апостоли Петър и Павел“ в Божица.

П.Л.Р.

Поради наводненията в Царибродско

Причинени значителни материални щети

Помощ се очаква от местното самоуправление, компанията „Дунав“ и държавата

Пораженията от наводненията, които преди около три седмици сполетяха Царибродския край, са значителни в материално отношение, поради което местното самоуправление поема задължението на потърпевшите да навакса част от щетите. Пострадалите междувременно имаха възможност (в срок от 15 дни от деня на претърпяването на вредата) да подадат иск до местното самоуправление, с който да изискват парично обезщетение. Общинските органи няма да могат да наваксат вредите на всяко едно от потърпевшите домакинства в пълен размер, но сумата във всеки случай ще им помогне да възстановят поне една част от загубеното имущество, каза пред медиите кметът Владица Димитров. От компанията „Дунав“ също се очаква финансова подкрепа, предвид, че местното самоуправление за всяко едно домакинство в Царибродско плаща на фирмата определена парична сума във вид на застраховка. Помощ се очаква и от държавата в съответствие с решението на правителството на Сърбия, с което наводнението ще се квалифицира

като природно бедствие, в резултат на което за потърпевшите ще се задели определена парична сума във вид на компенсация. Нека да отбележим, че местното самоуправление провъзгласи извънредно положение в общината вследствие на природното бедствие.

Наводнения с такъв размер в Царибродския край не се помнят от около 40 години. Този път бушува не само Нишава, но и останалите реки и потоци в общината – Ерма, Лукавашка река, Височица, Кусовранския поток и др. Особени щети бяха причинени в селата Градине, Белеш и Лукавица, където под удара на придошлата вода бяха наводнени жилищни и други обекти, както и селскостопански площи. Немалки щети претърпяха и жители на селата Трънски Одоровци, Куса врана, Поганово, Пъртопопинци и др. В село Трънски Одоровци бе наводнен известният тамошен туристическо-гостилнически обект „Дили хит“, разположен на само няколко десетки метра от Ерма. Причинена бе и вреда на един мост над Ерма, впоследствие на което движението към Дерекулския край откъм Цариброд бе преустановено известно време. В с. Белеш бе поразен Трафопостът 110, село

Куса врана бе няколко дни без ток, до село Драговита не можеше да се стигне, тъй като придошлият Погановски поток развалил моста. Поради замърсяването на изворите на питейна вода, Цариброд и крайградските селища, които с вода се снабдяват от градския водопровод, едно време бяха без вода, а след като я получиха, се оказа, че тя не е годна за пиене и приготвяне на храна, а само за санитарни цели... До набирането на материалите за този брой на вестника водата от градския водопровод вероятно ще стане годна за употреба, тъй като компетентните оповестяваха с дни, че работите по ремонтването на водопровода протичат последователно и се очаква да приключат до 26 януари, съответно до вторник, който вече е зад нас. Във връзка с питейната вода нека да отбележим и това, че местните търговци реагираха навреме и започнаха да зареждат магазините си с големи количества бутилирана вода на най-различни производители.

Навременна бе и реакцията на местното самоуправление, което информира предприятието „Сърбияводе“ (което ръководи с бреговете на реките в Сърбия), че ситуацията в определени участъци по течението на Нишава в града е критична, така че фирмата след кратко време изпрати работници и те започнаха с механизация да възстановяват брега на Нишава край моста в града, който води към „Йокшина махала“. В тази част на града реката направи вреда, като отрони част от дясния бряг и започна да разширява

коритото си, в резултат на което до голяма степен стресира гражданите, живеещи в т. нар. „Солидарна сграда“, както и жилищните сгради, които местното население нарича „Тигрови“. 76-годишният царибродчанин Чедо Веселинов, който живее в „Солидарната сграда“, сподели, че в живота си никога не е виждал Нишава толкова много да е придошла и добави: „Изобщо не беше наивно. Ако не бяха навреме дошли хората от ‘Сърбияводе’, кой знае какво щеше да се случи“. На другия бряг на реката (левия), непосредствено под посочения мост, съществуваше опасност реката да събори част от основите на един от обектите на някогашния каучуков завод ГИД.

Общо взето ситуацията с наводненията в Царибродско през този месец, както вече оцени събеседникът на вестника ни Чедо Веселинов, изобщо не беше наивна. Пряко или косвено (останаха определено време без ток, питейната вода не беше година за употреба, бяха развалени мостове...) природното бедствие засегна абсолютно всички граждани на общината. Но, както това вече е случай в живота, едни пострадаха повече, а други по-малко.

Остава да се надяваме всички потърпевши от наводненията домакинства да успеят във възможно по-адекватна степен да наваксат щетите, както и да споделим констатацията си – случи се, дано повече не се повтори!

Б. Димитров

Да вдишваш аромата на реката

До преди три десетилетия и повече в Любатския район се чуваше рев всеки ден от сутрин до вечер. От тогава всичко лека-полека замря. През тези години селата Долна Любата и Горна Любата станаха доста „празни“ - постоянните жители драстично намляха. Едни потеглиха към Враня, други към Ниш, трети към Скопие... Повечето млади хора решават да започнат обучението си в университетите в България и там си остават. Изчезнаха приказките от книгите, че в градовете времето лети все по-бързо, подчинено на бесния ритъм на живота, а в селото минутите се разтягат в часове, часовете – в дни. Сега да се стигне до реката трябва да си голям хитрец та с двете си ръце да разгърнеш лесковите и върбови храсталаци.

И така българските села в Краището се изпразват всяка година. Безлюдие то продължава...

Напоследък, изглежда обаче, че «животът се връща» в селата край Драговищица. Макар бавно, срамежливо, вече има няколко хубави постройки. Това няма да спре обезлюдяването, но все пак е нещо.

Вече при навлизането в Любатското дефиле, от дясната страна на шосето, блестят две нови къщи. Пред едната акуратно подредена в тъгла камара сухи дърва.

-Асен ги нарязва с резачката, нацепихме ги и наредихме още през май, разказа ни един от домакините, докато се опитваше да запали огъня.

Много хора вече са забравили как изглеждат дървата, помислих си.

-Имаме две печки с тенекени кюнци, но с едната имаме проблеми, връща

дима постоянно. Затова се опитвам да си подреда огнището. Тук майка ми, лека й пръст, печеше хляб в подница под връшника, продължи той след като огъня започна да поглъща вестника с „лошите новини“.

За миг си спомних как с баба месихме глина, правихме я под формата на тепсия, слагахме я да изсъхне на слънцето и я изпичахме... В така пригответената подница слагахме тестото, а над него поставяхме един похлупак, казвахме му връшник, и отгоре жарава, която взимаше от огнището. Спомних си и как един непознат бе дошъл при дядо Мите, който с ръка сваляше жаравата от похлупака...

-Мите, Мите, имаш ли си маша Мите, задаваше въпрос непознатия, опитвайки

се да помогне на дядото.

Да, с маша сваляхме връшника. Хляба беше много вкусен, особено ако се яде с твърдо овчие сирене. Всички печеха хляб в подница...

Малко по-нагоре пак нова постройка. Къщата на Верка Симева. Домакинката не бе вкъщи. В центъра на селото пак нови или възобновени семейни къщи. Малко, но... Към Горна Любата видяхме още, но никъде хора...

И когато си помислихме, че жив човек няма да видим, ето го Милан. Оплака се, че е установил, че от наследствения му имот в местността Барие в землището на селото са му отрязани няколко буки и откраднати фиданки от боровите насади.

На входа в Горна Любата страхотна постройка. Еднофамилна дървена къщичка. Надали има човек от големия град, който да не мечтае за малка крайградска къща, точно до реката. Красавицата в естествена дървена фасадна облицовка, с бели прозорци, ярко и гордо носи кедровата си одежда, и предизвиква усмивката у всеки минавач. Местните разказаха, че тя е на „нашинец“ живущ в Пожаревац. Планът му бил всяка година тук да си почива през лятото, а по-късно и да изкара пенсионните си дни.

Майсторите Славе и Митко разказаха, че са я построили за два месеца...

С. Бойкова

На ГКПП „Градина“

Само космоса и въображението на контрабандистите нямат граници

Цигари в бойлер!
Управлението на митниците на Сърбия тези дни излезе със съобщение, в което се казва, че в едно комби с български регистрационни номера, който бил шофиран от 21-годишен младеж от България, били намерени 93 стека цигари от реномираните марки „Марлборо“, „Парламент“, „Дънхил“, „Собрание“, „Давидов“ и други.

Цигарите били укрити навсякъде в превозното средство, но най-интересното било, че митничарите ги намерили и в

бойлер, на който била „извадена утробата“ – изолацията и другите уреди, като в него били напъхнати десетки кутийки цигари.

Общата стойност на конфискуваните цигари надминавала една трета от стойността на комбито, в резултат на което то било задържано до момента на завършването на процедурата за извършено нарушение пред съда. Задържан бил и „нещастният бойлер“.

Б. Димитров

В Цариброд

Отново работи пазарът

След пауза от няколко седмица, поради обявеното извънредно положение вследствие на пандемията от COVID-19, миналия петък в Цариброд пак започна да работи местният пазар. Както е известно, решението, с което извънредното положение бе установено в общината, е отменено, макар че в момента е в сила решение, с което е провъзгласено извънредно положение, поради наводненията и придонските води, които направиха беля през януари т.г.

Продавачи и купувачи в първия пазарен ден в 2021 г. в Цариброд все пак

не бяха много, но..., най-важното май в случая бе, че „двигателят пак е профункционира“. Създаваше се впечатление, че малобройните продавачи и купувачи изпитват голямо удовлетворение от факта, че е „дошло време за ново начало“. Почти всички носеха предпазни маски, като по този начин показваха, че осъзнават, че опасността от заразата не е отшумяла.

Нека да напомним, че напоследък в Царибродско почти не се регистрират заразени с коварния вирус.

Б. Д.

Ненадеен проблем в ОУ „Христо Ботев“ в Цариброд

Повреден парният котел

Най-доброто решение за премахане на проблема е половин век стария котел да се подмени с нов.

Заетите в Основното училище „Христо Ботев“ в Цариброд и учениците тези дни имат проблем – котелът за парното отопление е повреден и не може да развива топлинната мощност, която достигаше преди. Проблемът засяга предимно една част на училището или, както се изрази директорът на учебното заведение Катарина Симеонова, една вертикала на сградата, през която преминава инсталацията за парното.

Репортерска проверка на колеги от местната телевизия показа, че в основното училище въпреки ненадеждата беля температурата все пак е на завидно ниво и че обучението може да се провежда безпроблемно. Журналистите дори бяха заснели термометър в коридор на училището, от който можеше да се види, че температурата е 22 градуса. От учениците, които в момента на посещението бяха питали дали им е студено, получиха отрицателен отговор.

Въпрос е обаче дали температурата би запазила същото ниво, доколкото Цариброд сполети още една вълна от няколко поредни ледени дни. Според прогнозите на синоптиците това за щастие не би трябвало да се случи все до края на зимата, което в съответствие с правилата на аналогията вади заключението, че обучението ще продължи да се провежда и нататък безпроблемно и с такъв (не)малко повреден котел.

В изявление за посочената медията Симеонова сподели и това, че за непри-

ятния и ненадежно възникнал проблем са информирани веднага компетентни представители на Министерството на образованието на Сърбия, както и представителите на местното самоуправление. Добави, че са повикани спешно и специализирани служби, които да установят степента на повредата на котела и да се постараят да я премахнат, доколкото това е възможно. Изрази надежда, че училището ще успее да се добере до донорски или други средства, с които ще реши проблема по най-добрия начин, съответно – с които ще успее да купи и инсталира нов котел. От изявлението й обществеността научи, че котелът за парното отопление в училището е стар дори половин век.

Във връзка с черния гъст пушек, който излиза от комина на училището, Симеонова каза, че това се получава в резултат на състава на мазута, който училището получава и добави, че заведението не може да влияе върху това мазут с каква специфика ще му бъде доставен. Благодарни на гражданите, които са сигнализирали за пушека, като този техен жест оцени като добронамерен и отговорен, както и като грижа за имуществото, което принадлежи по пряк или косвен начин на всички нас. Подчерта, че сътрудничеството с гражданите е ценно за училището и че те и нататък могат да сигнализират, доколкото забележат нещо необичайно, както примерно е това някой прозорец да не е затворен във времето, когато се предполага, че в сградата не се намира никой.

Б. Димитров

Цариброд

Заработи игралната зала „Пазители на смеха“

След преустановяването на извънредното положение, заради пандемията с коронавируса, в Цариброд отново започна да работи помещението за детски игри „Пазители на смеха“ в рамките на местната спортна зала.

Работещите в помещението възпитаелки споделиха надеждата, че помещението повече няма да спира работата си по същата причина и изтъкнаха впечатлението си, че малчуганите с огромно нетърпение са дочакали отново да се

озоват в него, да продължат да общуват помежду си и да си играят. Изтъкнаха, че определени предпазни мерки продължават да се зачитат в съответствие с решенията на републиканския Кризисен щаб. Оцениха, че престоят на децата е абсолютно сигурен.

Игралната зала „Пазители на смеха“ е открита за престой и игра на деца през цялата седмица от 10 до 18 часа.

Б. Димитров

ЖЕНА И...*Елизабета Георгиев*

Забравена оставаш някъде, където
И духовете на вятъра вече не минават,
Където Божиите врати удрят дъждовете
На тъжните спомени.

Ти си необикновена жена,
Усамотена и вечна,
От кръв и плът, но с хиляди живота,
Като слънцето, което сутринта се ражда,
Като небесната лодка на безпътната,
Като забравената притча
От хиляда и една нощ.

Погледни как миналото излиза
От всяка искра на твоето око,
От паяжината на всяка твоя мисъл,
От люлката на усмивката, която блести
От снежно-бялото лице.

Но ти все пак оставаш забравена
В един друг свят,
Където дърветата гонят своите корени,
Където през нощта се съмва,
Където сутринта се ражда безцветен спо-
мен,
Където оставаш само ти.
Силна...

ИКОНА НА УТРОТО*Елизабета Георгиев*

На тънкото острие,
На силната сабя на първия слънчев лъч
Стои пеперуда.
Ръката на полета нежно маха
Докато очите кълват семето на новия ден.
Сабята, която слънцето е изковало,
Сече и разсича този блестящ свят
От другия свят.

Така ли е?
Питаш, а отговора бяга.

Това е животът на майката Земя.
Хиляди цветове с него се раждат,
Хиляди небеса, жигосани от вечността, се смеят,
Хиляди дървета в сукното на зеленината
растат
И милиони хора вярват в новия ден.

Да, утро е и животът с него върви.
Врачка с образ на дете, което предсказва
бъдещето,
И щитоносец, който тайно сънува
Синкави лястовички в златното жито.

Съществува ли дума, която със силата си
Може да тича, следи и пита
Как да нарисова красотата на утрото?

Може би някой с чисто сърце.
Ще напише важни слова
И, следейки ги дълго
Ще намери истинската икона на утрото.

**Приказка за царибродския
пчелар Тошко Ставров**

На него не му трябва реклама. Цялото количество мед, който произведе през годината, може да продаде безпроблемно. Тошко Ставров е името му, живее в царибродския квартал „Строшена чешма“, докато потеклото му е от село Петачинци.

Бивш работник е на железницата, а сега е пенсионер, който има едно хоби, което май е и повече от това, съответно не е само хоби, а и втора работа, любов, страст... С пчеларството се занимава интензивно от много години, но през последните е придобил особен мотив да се занимава с тази дейност и то в родното си село.

Повод да пишем тази статия за него бе снимката, публикувана в специализираното списание за пчеларството „Сръбски пчелар“. Тошко получава това списание и на една страница ненадейно забелязал снимка, която показвала някакъв за него вече известен мотив. Погледал по-сърдоточено и видял, че фотографът всъщност заснел неговата „медна плантация“ в с. Петачинци. Било му изключително мило и радостта си споделил с приятелите си, един от които е и пишещият тези редове.

Съпътстващ текст със снимката не вървял, а имала само легенда, която гласила: „Рядка селска идилия – пчеларят Тошко Ставров с внуците си в с. Петачинци край границата с България“. Тошко пред вестника ни разказа, че лично познава един от редакторите на това списание.

Снимката наистина е прекрасна. Авторът на легендата за нея е бил съвсем прав – наистина става дума за истинска идилия. Денят, в който снимката е заснета, очевидно е бил слънчев, в резултат на което психологическият ефект, който оставя у наблюдателя, е направо такъв – идиличен. А какво друго би трябвало да се види на нея, за да би се стигнало до ефект, който не е такъв, когато вече тук са дядо, внуци, медни кошери, стари селски хижи...?

Тошко Ставров от година на година увеличава броя на кошерите. В момента те са 77. Миналата година не можал да се похвали с добра медна реколта. Просто, климатичните условия не позволявали да се произведе по-голямо количество на този здравословен хранителен продукт.

Пчелар и поет

Спомня си, че преди няколко години от само 13 кошера получил дори 350 килограма мед.

Освен меда, Тошко произвежда и продава и прополис.

Накрая на тази приказка събеседникът ни изненада (тук всъщност би било по-добре да използваме думата „озадачи“), когато ни показва бележника си, в който записва стихотворенията, чиято тематика се отнася пряко до пчелите, а косвено и до родния край, внуците му... Започна да ни чете някои от тях. Забелязахме, че стиховете се римуват и че авторът подбира топли думи, които в днешното сурово време рядко можем да чуем във всекидневната конверсация. Тошко, значи, бил и поетическа душа. Предвид, че нямаме достатъчно пространство да публикуваме някое от неговите стихотворения цялостно, тъй като, както вече напомнихме, са много дълги, ще ви предадем само няколко стихове, примерно от стихотворението му под название „Песента за пчелите“:

Пчеличка малка
сърдито бръмчала
високо отхвърчала
в небето погледнала.

Видяла, че долу
цветовете я обичат,
че всичко било в бяло,
че багрема разцъфтял
и нектара се е отделил.

Отлети малка
в кошера се преоблечи
изпрати и други пчелички,
та всяка до миризлив цвят да стигне
по слънце и роса
всяка прашец да носи
да хване косача,
който цветовете ѝ коси
на косача, който коси
пчеличката прашец му носи.

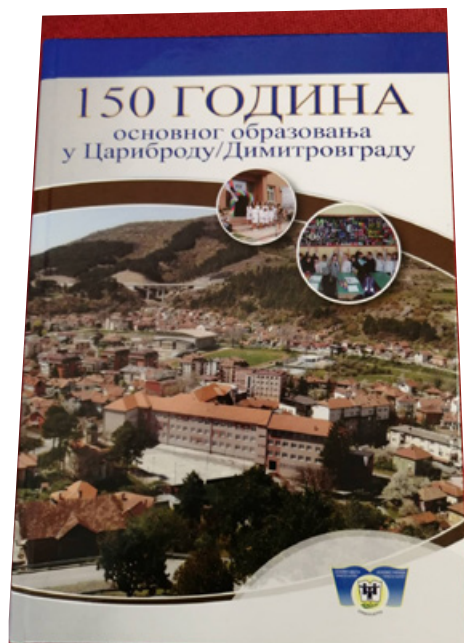
Б. Димитров

Светлината на Свинден

Да търсим опора в миналото

Празничния януари приключваме с честването на Свети Сава, празника на училищата в Сърбия (27 януари). В този ден просто не може да бъде другояче овен тържествено. Каквито и да са околностите, Свети Сава е, светилника на сръбския род, и пред него не можем да застанем със сведени глави, а да направим всичко по силите си да го отбележим достойно и днес, 800 години по-късно. Поради процедурата по списването на вестника в този брой ще ви представим как бе отбелязан Савинден в царибродските училища, а с детайлите от празненството ще ви запознаем в следващия брой.

Основното училище „Христо Ботев“ запази традицията си отпреди няколко години и празника започна с присъствие на директора Катарина Симеонов и учениците по вероучение на Светата празнична Литургия, на която бе осветен и прерязан обредния хляб, а на децата бяха раздадени пакетчета със

сладкиши, които за тях благодарение на свещеника и преподавател по вероучение Синиша Бувач осигури Църковната община Димитровград. Празненството продължи в салона на Центъра за култура, където бе изнесена празнична програма, подготвена от учениците, а по-късно се състоя премиера на монографията „150 години на основното образование в Цариброд/Димитровград“, отпечатана именно поради този изключителен юбилей на образователното дело в Цариброд. На проявата бяха поканени представители на Министерството на образованието, Училищната управа в Ниш, Местното самоуправление, Генералното консулство в Ниш,...

Гимназията „Св. св. Кирил и Методий“, зачитайки всички мерки, реши тази година празника да отбележи по начина, по който се провеждат и уроците, онлайн.

Преподавателят по сръбски език и литература в училището Ратко Ставров и учениците направиха рецитал, стиховете за който децата сами са избрали. Чрез стиховете по хронологичен ред са представени главните епизоди от живота на Свети Сава. Както г-н Ставров заяви пред вестника ни: „Това е поезия, която осветява живота на Свети Сава – с малко думи казва много. Тя представя Сава като храбър и мъдър човек – което е, трябва да си признаем, рядка комбинация, а което днес е съществено и всички ние търсим опора в миналото. Търсиш мъдростта там, където можеш да я намериш. Свети Сава е някой, у който това може да се намери.“

Аудио-записът е направен в подкаста на г-н Ставров и качен на сайта на училището www.cargim.edu.rs, така че освен учениците и преподавателите в училището, могат да го изслушат и всички желаещи.

Д. Х.

Загадъчният (Мистериозният) Добривойе Р. Лазаревич

Лятото през 1903 година беше бурно на целите Балкани. Политически промени и парламентарни кризи се случваха във всичките страни, а особено бурно беше в Сърбия. В Белград новият крал и правителство се опитаха да укрепят позициите си, а през месец август нови събития се заканваха да ги застрашат напълно: в Крушево избухва Илинденското въстание, а в Ниш е открита контра-конспирация. Офицерите, които бяха недоволни от участието на офицерите в майския преврат и промените, които това събитие донесе, решиха да започнат акция за отстраняване на конспираторите от армията. Това движение беше бързо потушено и още следващия месец почти всички участници бяха осъдени. Капитаните Милан Новакович и Добривойе Р. Лазаревич, които бяха белязани като ръководители на конспирацията, бяха най-тежко осъдени. Двамата не бяха неизвестни за сръбското общество. Те имаха репутация на млади, образовани и обещаващи офицери, които говореха чужди езици и по-важното – пишеха книги, които се занимаваха с военна теория, както и с актуални социални проблеми. Лазаревич е служил във Враня и Пирот. Контра-конспирацията в Ниш беляза и двамата до края на живота им. Те бяха осъдени на по две години затвор и бяха им отнети чиновите. Когато става дума за Добривойе Р. Лазаревич, тук възниква първата загадка, тъй като той бива освободен от затвора една година по-късно, по повод коронясването на крал Петър. Известно е, че Новакович е изтърпял наказанието си до изтичането на срока и след излизането му от затвора през 1905 година е стартирал вестник „За Отаджбину“, който е бил срещу конспираторите. Две години по-късно, през септември 1907 г., след един инсцениран инцидент той е убит в затвора. За Добривойе Лазаревич нищо не се знае до 1912 година. Изглежда, че се е оттеглил и повече не е участвал в обществения живот. След избухването на Първата балканска война той е върнат на военната си служба и участва във военни операции. Името му е в списъка на хората, наградени за проявената храброст по време на войната през 1912 година. През май 1916 година в „Белградските новини“, които е публикувало германското военно управление за Сърбия, се посочва, че Добривойе Р. Лазаревич е сред интернираните в България офицери. Следва новината, че съпругата му Наталия по баща Грубанович е починала в Княжево, когато дошла на посещение на съпруга си. Не са известни повече данни за него до септември 1917 година, когато регент Александър Караджорджевич

издава указ за уволнението му от военната служба. Точно тази година започва публикуване на книгите, които е писал майор Добривойе Лазаревич: „Спрете, сръбския народ пропадана“, „Черна ръка“ и „Убийците на сръбския народ“. В тях той осъжда Никола Пашич и регент Александър за пропадането на сръбския народ, както и тайното сдружение „Съединение или смърт – Черна ръка“. Книгите са печатени на кирилица и на едната е писало, че са отпечатани в собствената му печатница в София. За сръбското общество тези книги остават непознати още дълго време, тъй като са били забранени, а и историческата наука почти не ги споменава. Книгата му за „Черната ръка“ е преведена и отпечатана в Швейцария на немски и френски, а в Копенхаген на датски език. Въпреки че книгите му могат да се считат за доста по-свободни интерпретации на исторически събития с политически цели, те все още не могат да се считат за безинтересни и са свидетелство за обстоятелствата, преобладаващи сред сръбските офицери от онова време.

За Лазаревич не се зне нищо повече, освен че се предполага, че след Първата световна война той е продължил да живее в България, което се потвърждава от документите, намерени в софийските архиви. Там има още няколко негови статии и още по-интересно е, че те са написани на хартии с меморандум, на полубългарски полусръбски език, „уредништво, Славянска зора, орган за српско-бугарску слогу и културан живот“.

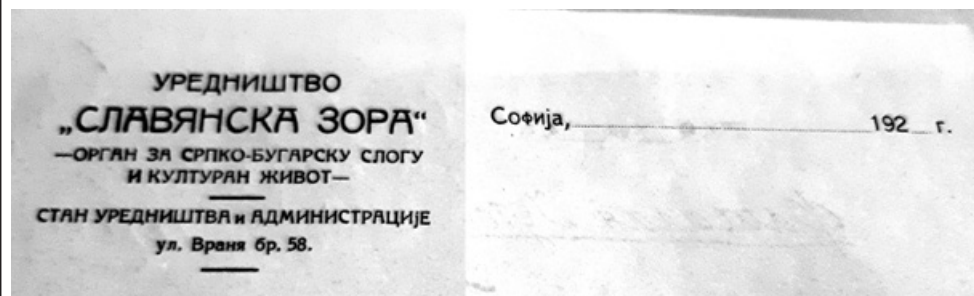
Предполага се, че този документ е бил предназначен за сръбските политически емигранти, които също като него след Първата световна война продължили живота си в България.

Последната следа, която имаме за Лазаревич, е писмо от неговата (втора) съпруга, вероятно българка на име Мадлена, която през 1958 година се обръща към Министерството на армията на ФНРЮ с молба да ѝ се предостави информация за покойния ѝ съпруг Добривойе Лазаревич.

По-нататъшните изследвания не успяха да установят къде е умрял Добривойе Лазаревич и къде е погребан, нито каквото и да било за неговата съпруга Мадлена Лазаревич, нито пък къде би могли да се намерят екземпляри на неговия вестник „Славянска зора“?

Поради тази причина се обръщаме към читателите на вестник „Ново Братство“ с молба да ни се обаждат, ако знаят нещо повече за Добривойе Лазаревич и за сръбската емиграция в България през периода 1918-1941 година.

Видан Богданович
vidanbogdanovic@gmail.com

Зоран Т. ДИМИТРОВ

(записка)

НИЕ КАРАКАЧАНИТЕ - ИСТИНА И ЛЕГЕНДА

Когато бях малък децата ми викаха: каракачанец, каракачанин, каракачанче – тъпанче и тем подобни, тогава често се завръщах от сокака натъжен и дори готов да заплача.

Веднъж попитах татко защо ми викат така децата и просто ми се подиграват. – И аз не зная точно защо, (бързаше като винаги по някаква си работа), но дядо ти ще ти каже най-добре, той знае всичко – беше отговорът му.

С насълзени очи отговора потърсих от дядо ми.

„Дядо, моля ти се, кажи ми ти защо децата ме викат каракачанец? И какво е това? Дали не е нещо по-страшно и от караконджулата, щом всичките деца ми се присмиват с това название“?

Дядо ми леко се усмихна, поглади мустациите си, (което го правеше винаги, когато смяташе, че ще каже нещо много важно и значително и почна:

„Ела при дядо, за да научиш и да разбереш кои сме ние каракачаните“.

Помислих си, че ще последва някоя от много пъти вече чути и наизуст научени приказки.

Седнах на дявовото коляно, той ме погали по косата и разкажът потече.

„Въобще не се тревожи затова, синко. То и мен и татко ти също така ни викат, понеже хората не знаят кои са каракачаните. Пък и няма други хора и фамилии в цяло царибродско като нас – каракачани. И няма за какво да се срамуваш, когато ти викат така, напротив.“

А каракачаните моите деди, а твоите прадеди, са хора, които отглеждали големи стада хубави черни овце. Живеели на волност и постоянно обикаляли със стадата си из Стара планина и Видлич. През зимните месеци слизали от планините и пътували на юг по Повардарието дори до Северна Гърция. Яздили хубави коне, а съпровождали ги пазели вярните им каракачански кучета.“

„Ама дядо, ние нямаме много овце и повечето са бели“ – прекъснах го.

„Вярно е синко, но някога сме имали много – много големи стада хубави, едри и все черни овце. Почакай малко с въпросите!“

„А знаеш ли от къде са дошли твоите и моите предци тука в селото? – продължаваше дядо ми да разказва. Дошли са по онова старо – много старо време, когато тук все още са били турците. Нашите предци живеели отвъд Стара планина в Загорие.“

Но след една нещастна случка били принудени да се отселат. А случката е следната: каракачаните не само, че имали хубави овце и коне, но имали и хубави ергени и моми. В една от тия хубавици се загледал тамошният турски ага и я поискал за жена. Но тя не склонила да промени вярата си, дошло до жестоки разпри и тримата братя на момичето убили агата.

За да не пострада цялото им семейство, те веднага си стегнали багажа и избегали отвъд Стара планина. Многолюдният керван, девет воловски коли (две от които били кошерите), с тридесет товарни коне, хиляди овце и десетина кучета – пътували три дни и три нощи без почивка.

Минали Стара планина и планината Видлич и като дошли до това хубаво място край Забърдската река спряли и решили тук да се

заселят. Местните хора не им позволили и затова те се заселили на другия край на селото под хълма – който нарекли Магура.

Веднага се захванали на работа. Част от големите стада продали и купили ниви и ливади. Най-много имот купили от другата – южната страна на Магура в местността Язовинье. Там построили пояти в които настанили овците и кошерите. Каракачаните (нашите деди) научили тукашните хора как се прави кашкавал, сирене, масло и извара. Покрай големите количества мляко и млечни продукти те произвеждали не малки количества мед и восък. Продуктите продавали на пазарите в Цариброд, Годеч, София, Пирот, а понякога носели и в Солун.

Понеже през това време се плашало със злато, всичкото събрано злато от продажбите те съхранявали – укривайки го от турците – там при поятите в Язовинье. По-точно, закопавали го в големите глинени съдове около пчелина. Така че там на мястото на някогашния пчелин е закопано всичкото каракачанско злато.“

Аз в захлас следих дявовата приказка – унесен и вече със широко отворени очи и уста.

„Дядо, дядо – не издържах повече – за какво количество злато става дума – питах.“

„Огромно сине, безброй са кюповете, заровени на всяка крачка около целия пчелен, а най-големия съд (кюп) е заровен на входа на пчелина при двата дъба.“

(Двамата столетника – тези дъбове и днес са на същото си място, като на стража. Аз ги наричам източната врата на Язовинье).

„А кога ще отидем да изкопаем златото дядо?“ – започнах да запитвам не устоявайки вече на предизвикателството.

Правилно питах синко – продължи дядо ми. Това е нашето каракачанско злато и трябва един ден да го вземем. Но това може да стане, когато ти пораснеш.

Понеже на мен дядо ми е оставил следният завет:

„Златото може да се вземе, когато се роди възмъжее мъжко дете от девето колено. Това дете си ти синко!“

Каква неописуема радост, какво възхищение, какво чувство на наслада, се явиха и изпълниха малкото ми детско сърце!

Започнах наизуст да броя годините и винаги събърквах – защото ми се стори, че трябва още много време да измине, а бяха въпросни малко над десет години. Но все пак започнах да пазарувам и купувам: най-напред една хубава, шарена гумена топка. След това ще пътувам. Щях да отида чак до за мен далечния Цариброд и да си купя сладолед... и тука някъде се стопиха моите хиляди желания.

Но дядо ми, ме поизневери, защото не ме изчака да възмъжея.

Известно време му бях дори сърдит. Отдавна му простих – Бог да го прости.

Оттогава все по-малко ми викат каракачанин и каракачанец. От големите каракачански стада има само спомени, а от поятите стоят камените дувари. Магура си е на мястото, подобно на двата дъба – които, стоят на вечен страж. Може би пазят нашето, каракачанско злато и чакат да се роди следващото мъжко дете от деветото коляно?

Но аз разбрах, кои са каракачаните и кой съм аз, затова с гордост се подписвам – КАРАКАЧАНОВ.

Цариброд

Баскетбол

Първа регионална лига - Изток (група А)

Неуспех на баскетболистите в отложените срещи

Цариброд, 17.01.2021 г. Спортната зала „Парк“ (отложен мач от 6-ия кръг) БК „ДИМИТРОВГРАД“ - БК „НИШ“ 72:81 (13:21, 21:19, 20:16, 18:15)

След двумесечна пауза поради извънредното положение царибродските баскетболисти изиграха мач, като домакини срещу старите съперници от Ниш. Макар че в двубоя отбора не придружиха, поради оправдани причини, Неманя Живкович и Марко Симонович, като и тежко контузилия се в начало на мача Огнен Игнатович, победителя беше неизвестен до края на мача. Най-резултатен при домакините бе Страхиня Станкович с 25 точки.

Ниш, 24.01.2021 г. Спортната зала на Основното училище „Душко Радович“ (отложен мач от 8-ия кръг) БК „ЮНИОР“ – БК „ДИМИТРОВГРАД“ 77:62 (29:11, 13:27, 21:14, 14:10)

Първата половина на мача царибродските баскетболисти изиграха доста добре и бяха достоен съперник на фаворизирания домакин. Към края на мача силите като че ли намаляха, а оказа се и липса на късмет и точките останаха в Ниш.

На БК „Димитровград“ остава през седмицата да изграе отложен мач от 9-ия кръг с БК „Весна“ Бела паланка, като домакин в залата СЦ „Парк“. А през викенда предстои да посрещне отбора „Активис Академия“ от Лесковац.

А. М.

Тъжен помен

На 24 януари се навършиха шест месеца от смъртта на милия ми брат

Зоран Т. Димитров
(1954-2020)

От с. Бребевница, Царибродско

Времето минава, но забрава няма, тъгата ще продължи завинаги.

Живя достойно и храбро, поднасяше най-трудните
жизнени и битови нещастия.

Поклон пред светлата ти памет! Почивай в мир!

Твоята сестра Босилка със семейството си

Тъжен помен

Навършиха се ШЕСТ МЕСЕЦА от смъртта на нашия мил и непрежалим

Борис Генов от Горна Лисина
(1933 - 2020)

Винаги ще пазим хубавите спомени за теб!
Почивай в мир!

От съпругата, сина и дъщерята със семействата си

Възпоменание

На 22 януари се навършиха ТРИДЕСЕТ ГОДИНИ от смъртта на милия ни баща и дядо

Никола Димитров
(1911-1991)

На 20 юли ще се навършат 23 ГОДИНИ от смъртта на милата ни майка и баба

Виктория Димитрова
(1921-1998)

И двамата от с. Брайковци, Димитровградско
Мили родители, ще ви носим завинаги в нашите
сърца! Почивайте в мир!
Синовете Илко и Делча и дъщерята Виолета със
семействата си

Манчин рабуш

Рабуш

Поче шприцуването, а и бугаркьете кока че почну да дооде...

Здравейте, драги братстваджийе! Те я пак да се явим, макар че не ми беше много интересен животат у последните две неделъе. Чекам руската вакцина да дойде, па да се шприцамо против коронуту я и бабичката. Съга у Цариброд гъу има само китайската, ама я на китайците не да не веруем, него на русите веруем повише. Сreto тия дни у чаршиюту Мику Жванькялото, пошгъл беше на пазар, йербо у Цариброд след дълго време профункционира и он. Реч по реч и се скарамо. Я сам увек говорил ко у Цариброд човек не требе с народ да се кара, йербо тука више и нема много народ. Я йедно време сам работил у Ниш, а тамо, ко що знайте, има преко 300 иляди души. Мислим на Ниш с околину, де! На шегу сам говорил ко сам се у Ниш карал дневно с по 100 човека, ама од другу страну сам се сприятелъувал с други 200. У Цариброд човек ако зареди да се кара с по 100 души дневно, „тую работу“ (мислим на карането) бърже че завърши – за месец-два има се скара със сви. И я се бео зарекал ко у Цариброд више нема да се карам с никога, ама... Веруйте ми, тия пут не мого да издържим, йербо Жванькялото наистина много ме изнервира.

Еве какво се све деси. Пошгъл сам я на пазар и успут сreto Жванькялото.

„Здравей“, я на нъега, „здравей“ он на мене и тека пойдомо заједно. Тикъе у йедн момент Жванькялото че рече: „Да видимо дали су дошле бугаркьете, да ни донесу некойе панталоне. Съга у Бугарску много су помрели од корону, че има панталоне на нас да продаваю.“

Оно ме набра яд, а и нервозан си одома излезе, па че му отвърнем: „Е-е, Мико, нейе убаво тека да говориш. Виджевал сам те порано често пути ко купуйеш дрейе од бугаркьете. И панталоне, и гаче, и обуче... Немаше куче за кво да те уапе, а са се найеде и се подиграваш със сви, па и с бугаркьете що те облекоше да не будеш гол ко пищољ. Да су живе и здраве и оне и партнерите им и нека да ни дооде, йербо од нъи у голему меру зависимо. Малко ли ни паре остаише по продавниците, по кафенете, по хотелите и мотелите... А съга па при нъи измрел народ, а при нас нейе. Нейе убаво, Мико, що тека говориш. Уосталом, и ми смо си бугаре, нали? Само що ми живејемо од йеднуту страну на границуту, а они од другуту.“

Жванькялото се зграну ко мож тека да му речем. И он кока се беше дигал на левуту ногу тия дън, макар че он кока од рогење си беше програмиран да се дидза на тую ногу. Очу да кажем – обичаше да се подиграва на рачун на сви, само си нъега и нъеговите недъзи не

видеше. Затова су му навремето и дали тия прекор – Жванькяло.

„Кво па ти очеш?“, одбруси ми Мика. „Ако су твои, не значи да су и мои. Я си живејем у Србију, они су од другу държаву и се разликују од нас. Ти ли си нъим дървен адвокат? Кво се замишляш?“

Очигледно беше да йе Жванькялото решил да се кара. Я, сиром, у тия момент си помисли: „Дали да се карам или да не се карам? Йе... ме притисакат и шикъерат и по принцип избегавам калабалъци... ама не могу да се суздържим. У животат се наслуша разни бљовочи од разни безвезни човеци и кока съм, що кажу рентгенолозите, „озрачен“ с тавке блесаве приказкье у прекалену дозу, та повише, и да очу, не би могъл да издържим.“

„Ма, ко не си нъинъ, бе, Мико! Па цел Цариброд знайе ко си ти навремето у Бугарску учил занаят и дори оттам си донел некаку факултетску диплому, та у Гумаруту се представљаше ко некикъв технолог и цел радни век прекара без да се озноиш лъудски. Цел Цариброд, Мико, знайе да ти йе черката завършила факултет у Бугарску и да йе с бугарски пасош отишла у иностранство. Цел Цариброд, Мико, знайе да ти йе синът завършил факултет у Бугарску и с тую диплому си га углавил на държавну работу у общинуту све до пензију. Цел Цариброд, Мико, знайе да си возил и дън дънъска возиш кола с бугарскье таблице. Ко, бе, Мико, са несу твои!?!“

Мика полуде:

„Ма, я не йедж трице! Кво ми се соваш у децата! Кво очеш од нъи!? Що те тебе брига куде су ми децата завършила. А твоят син куде йе завършил?“, пита ме Мика.

„Моят син, Мико, нейе завършил факултет. Тука завърши гимназију и стану. Стео да га школујем и сам шедил цървачкьи, одил сам без гаче, само и само да га изпратим на факултет, ама он па несте да учи. Он йе със среднью школу остал, ама, те, снайде се, и ко среднъаш съга си убаво живејее.“

Мика поче да ликуйе ко су нъеговата деца завършила факултет, а моят син нейе, па че ми рече само да би ме увредил и това жестоко:

„Па мож парете що си му бил спремил за факултетат да несу биле довольне да се завърши тая работа. Мислим, ако детето си нейе имало акъл,

а вероятно не йе, йер си га ти праил, а ти кока не си много паметан, он, ядан, какво йе могъл да праи?“

Е, ка Мика това рече, я разбра да он уствари оче да настаи ратат, ама на сви фронтове. Или, казано с войничку терминологију, оче рат до изстребљенъа:

„Мико, чеке, ка си веч започел тека, да ти кажем и това: ти, Мико, си упропасти женицуту преди године ка бугаркьете арно беоше залетеле и тука доодеоше између осталог за йедну ‘червену’ да се оноду. Ти гъи само водеше натам-навам за йедну ‘червену’, та си праи кьеф, а ядната ти женица се ядови, ядови и накрай наби гробищата. И това знаю и твойта деца и затова черката ти вати по иностранство само и само да те више не гледа, док те синът, макар че остаде тука, више не йе... за шило. Не може да те смисли. Ти ли мислиш да се това не знайе? Накрай, че завършиш ко последни прошљак на тия свет, пази кво сам ти рекъл.“

Мика Жванькялото ка това чу – а да ме напцуйе, а да ме не напцуйе. Йедна памет му говори тека, друга онака. Накрай не си дозволи да ме напцуйе, него само гъркосно рече:

„Па, що гъи и ти не си онодел за йедну ‘червену’? Бил си некадърник, ко що си си бил цел живот. Него, я да си я и ти ударимо ду.. од ду.. и да се више не видимо. Ти си бил много опорит човек, бе! Ти кока би налетел и да се биеш, а...?“

Покварен човек си йе покварен човек. Ко първо, я не би си позволил у 80 и кусур године да се бийем с некога, а посебно не би се бил наред улицу. Ко друто, с Мику евентуално и ка би се бил, имало би од бой да га напраим на спържу, йербо си йе он слаботелесен одко се йе родил. При нъега йе само йедн орган увек бил як – йезикат!

„Айде, Мико, да се, що кажеш ти, ударимо од заднъиците и да се више не видимо. Съгласан сам. Това ти йе йедино паметно що рече досъга.“

И тека се раздвоимо, я си настаи пут до пазарат од деснуту страну на „Теслину“, а он од левуту. На пазарат не видо да су дошле бугаркье да продаваю робу. Мож да че дойду у некой друг петак. Я че се зарадујем ка гъи видим, ко що се радујем на сви ка ни дойду у тия наш и йедини Цариброд.

Ваш Манча

Афоризми

Симеон КОСТОВ

- ☞ Докато Пенелопа си мисли за кой да се определи, Одисей се върна.
- ☞ Там, където любовта не изисква нищо – няма я.
- ☞ Буквата на закона е написана кратко и ясно – в десетина тома.
- ☞ Понякога може да се срещне поет без книга, но никога без чаша.
- ☞ Смях, сълзи, грим... Колко лица има една жена?
- ☞ Не позволи със сълзите си да посоляваш нечий блудкави шети.
- ☞ Корупцията е болест на мръсните ръце.

Ново
Братство

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
323.15+659(497.11)
ISSN 2466-4707 = Ново Братство
COBISS.SR-ID 224701964

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЈА
Първият брой излезе на 15 юли 2016 г.
Издава: Издателство „Ново“ Братство“, Ниш,
„Кей 29 декември“ - 8
ОСНОВАТЕЛ НА ИЗДАТЕЛСТВОТО:
НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ НА БЪЛГАРИТЕ В СЪРБИЈА

• Директор на Издателството и гл. и отговорен редактор: Мила Васов
• Редакция: Бобан Димитров, Петър Рангелов, Даниела Христова, Сунчица Бойкова и Снежана Джелич
• Технически редактор и компютърен дизайн: Ивица Миленкович
• Електронна поща: prelombbratstvo@gmail.com • Телефони: Директор: (тел./факс) 018 242-700,
• Вестникът излиза два пъти в месеца. Ръкописите не се връщат.
• Собствени приходи 330-3002545-68, CREDIT AGRICOLE.
• Печата: „Свен“, Ул. „Стоян Новакович“, 10, 18000, Ниш, тел./факс +381 (18) 248 142

ISSN 2466-4707
COBISS.SR-ID 224701964

9 772466 470000